

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЛІНГВІСТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СХІДНОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ
Кафедра корейської і японської філології

Курсова робота
з японської філології
на тему:

**ЗАПОЗИЧЕННЯ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ ПОПОВНЕННЯ ТА
РОЗВИТКУ СЛОВНИКОВОГО СКЛАДУ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ**

Студентки групи Пяп 04-20
факультету східної і слов'янської філології
денної форми навчання
Освітньої програми: Японська
мова і література та переклад,
західноєвропейська мова
Спеціальності 035 Філологія
Спеціалізації 035.069 Східні мови
та літератури (переклад включно),
перша-японська

Семиконь Ольги Олександрівни

Науковий керівник:

Щербань Н.І.

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ЄКТС _____

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ЗАПОЗИЧЕННЯ, ПОНЯТТЯ ПРО ЗАПОЗИЧЕННЯ ТА ВПЛИВ І РОЗВИТОК У МОВАХ. ЗАПОЗИЧЕННЯ У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ. ІСТОРІЯ ПОЯВИ І РОЗВИТКУ ЗАПОЗИЧЕНЬ.....	5
1.1.Поняття про запозичення.....	6
1.2.Історія виникнення англомовних запозичень.....	7
1.3.Ранні запозичення.....	8
1.4.Новітні запозичення.....	11
Висновки до розділу 1.....	12
РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ТА ВПЛИВ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ НА ФОРМУВАННЯ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ.....	13
2.1.Відсоток запозичень у японській лексиці та їх вплив на японську мову.....	14
2.2.Використання запозичених слів та їх функції.....	15
2.3.JapEng/Japlish/Janglish. Виникнення та використання.....	17
2.4.Запозичення у японській літературі та поп-культурі. Японські письменники та їх стилі письма.....	19
2.5.Запозичення у поп-культурі.....	22
2.6.Аніме.....	23
2.7.Запозичення у сферах праці та науки. Праця, бізнес, спорт, техніка, мода.....	25
2.8.Спорт та мода.....	27
Висновки до розділу 2.....	30
ВИСНОВКИ.....	31
注釈.....	32
СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	33

ВСТУП

Запозичення - це процес взяття слова, фрази, терміну або граматичної конструкції з однієї мови та перенесення їх для використання у інших мовах. Запозичення можуть бути узяті з будь-якої мови, але найчастіше вони здійснюються між мовами, що мають близькі контакти або з інших мов, що мають сильний вплив на культуру та мову даної країни. У складі лексики кожної мови певний відсоток складають запозичення з інших мов. Деякі втрачають своє іншомовне забарвлення, проте інші зберігають свою фонетику, граматику чи семантичну незвичайність та залишаються чужорідними.

Японська мова доволі незвична по своїй структурі. Вона увібрала в себе велику частину китайської лексики (це спричинено історичними передумовами виникнення традиційної японської мови), при цьому активно розвиваючи свій лексичний пласт. Після відмови від ізоляції словниковий запас японської мови поповнила нова категорія запозичень - гайрайго.

Актуальність теми

Тема запозичення є досить актуальною у сучасних дослідженнях японської мови та культури. Актуальність даної теми зумовлена зростом інтернаціоналізації та взаємодії культур у світі, а також зацікавленістю японською мовою та культурою Японії. Японська лексика постійно змінюється та поповнюється новими словами або виразами іноземного походження. Також актуальність полягає в тому, що в сучасному суспільстві дослідження лексичного складу мови набуває все більшого значення, у зв'язку з швидким технічним та культурним розвитком суспільства.

Мета курсової роботи

Метою курсової роботи являється встановлення проценту запозиченої лексики у японській мові, її використання у різноманітних сферах діяльності, а також виявлення особливостей запозиченої лексики у різних функціональних стилях японської мови

Завданнями даної курсової роботи є

1. Проаналізувати лексику «гайрайго» в сучасній японській мові;
2. Дослідити запозичену лексику з різних сфер використання;
3. Визначити роль запозиченої лексики в японській мові;
4. Визначити вплив факторів на поповнення словникового складу запозичень на розвиток сучасної японської мови, суспільства, вплив англомовного сленгу на розвиток японської мови;
5. Знайти вирішення проблеми впливу запозичень на ідентичність японської мови;

Об'єктом є

Японська термінологія, запозичена лексика, інтернаціоналізми.

Предметом є

Запозичення.

Методом дослідження є

Літературні джерела використовувалися для визначення впливу запозичень на написання японської літератури, лінгвістичні дослідження були використані для встановлення кількості, та якості впливу запозичень на зміну лексики та складу японської мови. суспільні та культурні тексти(журнальні та наукові статті) були застосовані для зазначення впливу запозичень на культурні аспекти японської мови, такі як мода, поп-культура, спорт та ін.

Матеріалом дослідження є

Для дослідження було зібрано та проаналізовано близько 110 іноземних слів.

РОЗДІЛ 1. ЗАПОЗИЧЕННЯ, ПОНЯТТЯ ПРО ЗАПОЗИЧЕННЯ ТА ВПЛИВ І РОЗВИТОК У МОВАХ. ЗАПОЗИЧЕННЯ У ЯПОНСЬКІЙ МОВІ. ІСТОРІЯ ПОЯВИ І РОЗВИТКУ ЗАПОЗИЧЕНЬ.

Майже у кожній мові є запозичення. Японська мова має в собі багато слів іншомовного походження, з французької, німецької а також англійської, яка і дотепер має доволі сильний вплив на розвиток японської мови.

Англійська мова впливає на розвиток японської мови в багатьох аспектах. Одним з них є запозичання слів з англійської мови. І якщо раніше такі слова з'являлися в обмеженій кількості, то з поширенням англословної культури та технологій їх стало значно більше.

Окрім того, вплив англійської на японську проявляється і в зміні граматики. Японська мова має свої власні граматичні правила, але через поширенням англословного впливу деякі з них можуть бути змінені або скорочені, для того, щоб відповідати англословному стандарту. Наприклад, в японській мові використовуються спеціальні частки для того щоб вказати на граматичну роль слова в реченні. Проте, ці частки можуть бути опущені в англійській мові, і це може вплинути на те, які частки будуть вживатися в японському перекладі англословного тексту.

Також англійська впливає на вимову японської мови. Багато англійських звуків не мають свого еквівалента в японській мові, тому вони можуть вимовлятися з помилками або взагалі бути змінені, аби бути узгоджені до японських фонетичних правил. Наприклад, англійське "th" зазвичай вимовляється японцями як "s" або "z". Загалом, ми можемо дивитися на вплив англійської мови на японську як двосторонній процес. З одного боку, англійська мова впливає на японську через позичення слів, зміну граматичних правил та вимову. З іншого боку, японська мова також впливає на англійську, особливо в технічній галузі, де японські компанії внесли значний внесок у розробку нових технологій та винаходів.

Відповідно до цього, взаємодія англійської та японської мов може бути корисною для обох культур та дозволяє збільшувати кількість спільних слів та термінів, що полегшує міжнародне спілкування та сприяє розвитку науки, технологій та культури взагалі.

1.1 Поняття про запозичення

Запозичення-елемент чужої мови, який було перенесено з однієї мови до іншої в результаті мовних контактів, а також сам процес (запозичання) переходу елементів однієї мови до іншої. Запозичене слово-це інкорпороване слово, яке було взято з іншої мови (на відміну від успадкованих слів, які були в мові з давніх часів). Можна розрізняти запозичені слова та іноземні слова, де різниця полягає в тому, що запозичені слова більшою мірою включені в мову одержувача. Оскільки запозичення є результатом тривалої історичної взаємодії мов та їх змішування, то запозичення займають значне місце у лексиці багатьох мов. Підсилена взаємодія мов при зростальній ролі культурних та економічних зв'язків між народами та країнами, а також при глобалізації, призводить до виникнення особливого шару запозичень, які називають інтернаціональними словами (інтернаціоналізмами). (Вікіпедія, 4 червня 2022)

У наші часи багато мов мають запозичення з англійської, адже це одна з міжнародних мов для не тільки дипломатичного, а й щоденного спілкування, та є одною з найбільш популярних для вивчення.

Безсумнівно, запозичення впливають на мови світу, вони збагачують і поповнюють лексику, і проводяться бурні перемовини з приводу того, чи потрібні вони взагалі. Це питання можна залишити на думку кожної людини, проте ми повинні усвідомлювати, що зараз без запозичень ми не обійдемося хоча б тому, що у рідній мові може не бути поняття іноземному предмету чи явищу, тому його треба або створити, або зробити лексичне запозичення. На мою думку, іноді вони можуть бути доречними, і навіть корисними. Запозиченнями іноді замінюють застарілі слова, наприклад традиційне японське слово сережки 耳飾り (mimikazari) зараз частіше можна почути його еквівалент з англійської イアリング(англ.earrings).

1.2. Історія виникнення англомовних запозичень

Ми можемо поділити історію запозичень на три фази: іберійська, голландська та західна. Перша фаза тривала приблизно від середини 16 до середини 17 століття та була започаткована португаломовними єзуїтами. За ними були іспаномовні місіонери, а також португальські та інші іноземні купці. Більша частина запозичень у цей період були з португальської мови, але також зустрічалися невелика кількість слів з латини, іспанської та голландської мов.

Голландські купці, які залишалися в Японії після 1639 року, стали початком другої фази запозичень, під час якої японці засвоїли сучасні європейські наукові знання. Остання фаза, яка триває з середини 19 століття до сьогодні, називається "західною" і на початку охоплювала мови передвоєнних Європейських великих держав - російську, французьку, німецьку та англійську, а з підвищенням економічного та політичного впливу США виключно американську англійську мову. (Марк Ірвін, 2011)

Першими запозиченнями стали англійські терміни, пов'язані з торгівлею та мореплавством, такі як "капітан" (kaputan), "корабель" (senkan), "торговець" (torēdā). Протягом 19 століття та на початку 20 століття запозичення з англійської мови в японській мові значно збільшилися, особливо у сферах військової та промислової технологій.

Під час Другої світової війни, коли США виступали в ролі домінуючої сили по відношенню до Японії, запозичення з англійської були вимушеними.

Спочатку слова запозичувалися переважно у воєнних містечках для більшої зручності спілкування з американцями, яких тоді було багато на території Японії. Пізніше ці запозичені лексичні одиниці розповсюджувалися та ставали часто вживаними словами.

Не дивлячись на трагічність подій того часу, з тих пір кількість запозичених з англійської слів в японській мові тільки зростала

(І.Ю.Шепельська, 2016).

Після Другої світової війни, в японську мову почали активно запозичувати терміни з англійської мови, пов'язані з культурою та технологіями, які були розвинуті в США. З того часу, багато американських культурних та технологічних новинок з'явилися в японській мові.

Однак, запозичення з англійської мови не є безпроблемним, оскільки деякі люди вважають, що воно може викликати загрозу для збереження японської мови та культурної ідентичності. Також виникають проблеми з правильним вживанням запозичених слів, оскільки в японській мові іноді вони можуть мати інше значення або відтінок вживання, ніж у англійській мові.

Приблизно половина найбільш поширених 10 000 слів у англійській мові були запозичені в японську, і близько чверті з них є дуже частими в японській мові, що робить їх знайомими для японських мовців.

Незважаючи на ці проблеми, англомовні запозичення в японській мові продовжують розвиватися і відображати сучасні тренди у технологіях, культурі та бізнесі. Деякі з них стали невід'ємною частиною японської мови та дійсної комунікації.

Щодо другої проблеми, запозичення з англійської мови може створювати бар'єри між носіям англійської мови, та людьми, котрі не володіють нею. Це може призвести до того, що ті, хто не володіє англійською, можуть бути витиснені з певних груп або ринків праці. Окрім того, це може також призвести до того, що деякі люди починають використовувати англійські слова та вирази у повсякденному спілкуванні, навіть якщо є відповідні японські слова.

Враховуючи вищезазначене, запозичення з англійської мови є складною темою для японців. З одного боку, вони можуть допомогти розвивати та модернізувати японську мову та допомогти їй бути більш доступною та зрозумілою для іноземців. З іншого боку, вони можуть призвести до втрати мовної ідентичності та викликати бар'єри між різними групами людей. Отже, використання англомовних запозичень у японській мові має бути збалансованим та обґрунтованим. Це можна зробити шляхом розробки нових японських слів, які відповідали б поняттям та технологіям, які відсутні в японській мові, або використання англомовних термінів лише тоді, коли вони дійсно необхідні та відповідають потребам спілкування.

1.3. Ранні запозичення

Японська мова з давніх часів почала поповнюватися різноманітними запозиченнями. Ще до того як Японія відкрила свої кордони для торгівлі, у мові були запозичення з китайської мови які називають канго(kango) 漢語.

В цілому, у лексиці японської мови виділяють 3 групи: власне японські ваго(wago) 和語, які були присутні у старояпонській мові, вищевказані китайські канго(kango)漢語, які записувалися за допомогою канджі та імітували китайську мову та «зарубіжні» гайрайго(gairaigo) 外来語 які з'явилися відносно нещодавно, і зазвичай їх записують катаканною.

Гайрайго (外来語) - це слова, запозичені з інших мов, що вживаються в японській мові. Це можуть бути слова англійської, французької, німецької, португальської та інших мов, які використовуються в різних сферах життя, таких як наука, техніка, культура, спорт, музика, мода, кулінарія і т.д.

Існують такі типи гайрайго:

1. Бейсік гайрайго - це простий рівень англійської мови, який використовується в школах та на курсах англійської мови. Наприклад:

1.1."ベーシック" (bēshikku) – з англ. "basic", використовується для опису чогось простого або основного.

1.2."ガイド" (gaido) – з англ. "guide", використовується для опису людини або матеріалу, який допомагає навігуватися в новому місці або зрозуміти складну інформацію.

2. Бізнес-гайрайго - це варіант англійської мови, який використовується в бізнесі, ділових переговорах та у стосунках з іноземними партнерами. Наприклад:

2.1.セールス (seerusu) – з англ. (sales) продажі

2.2.マーケティング (maaketingu) – з англ. (marketing) маркетинг

2.3.ブレインストーミング (burensutoomingu) – з англ. (brainstorm) дискусія, обговорення, брейнштурмінг.

3. Академічний гайрайго - це варіант англійської мови, який використовується в академічних середовищах, таких як університети та дослідницькі центри. Наприклад:

3.1.パラダイムシフト (paradaimu shifuto) - зміна парадигми, тобто зміна основних поглядів на певну проблему або явище;

3.2.メタアナリシス (metaanarishisu) - мета-аналіз, тобто аналіз результатів кількох досліджень з однієї теми;

3.3.パブリックコメント (puburikku komento) - публічний коментар, тобто думка або оцінка, яку висловлюють на публічному обговоренні певної проблеми;

4. Креативний гайрайго - це варіант англійської мови, який використовується в креативних галузях, таких як маркетинг та реклама, дизайн та мода. Наприклад:

4.1.バズる (bazuru) - "бузити", тобто створювати тренд або популяризувати щось на платформах соціальних медіа;

4.2.アイキャッチ (ai kyatchi) - "зацікавлюючий елемент", тобто привабливий елемент дизайну або реклами, що привертає увагу;

4.3.モテ期 (mote ki) - "період популярності", тобто період часу, коли людина є дуже популярною серед інших людей.

5. Технічний гайрайго - це варіант англійської мови, який використовується в технічних професіях, таких як інженерія, програмування та наука. Наприклад:

5.1.サーバー (saaba) - сервер, тобто комп'ютерна система, яка забезпечує доступ до ресурсів інших комп'ютерів у мережі;

5.2.クラウド (kuraudo) - хмарні технології, тобто зберігання та обробка даних в Інтернеті замість на локальному комп'ютері;

5.3.フレーム (fureemu) - фрейм, тобто структура даних, яка зберігає інформацію про контекст або об'єкт;

Ці типи гайрайго можуть відрізнятися за ступенем складності та рівнем спеціалізації використання мови. Використання відповідного типу гайрайго залежить від контексту та ситуації, у якій використовується англійська мова в Японії.

У наш час лексичні запозичення постійно виникають у мові та культурі країни; входять у словниковий склад мови, збагачують його новими словами та термінами. Поповнення словникового складу японської мови відбувалося двома способами:

- 1) нові слова створювалися з наявних у мові словотворчих елементів (коренів, суфіксів, приставок),
- 2) нові слова з'являлися в японській мові з інших мов в результаті економічних, політичних і культурних зв'язків японського народу з іншими народами.

Багато із канго колись були запозичені із китайської мови, та використовуються у японській вже більш ніж 1000 років, і в цілому вважаються японськими. Деякі з них з'явилися у Японії через імпорту китайських предметів континентальної культури, наприклад:

біва(biwa)琵琶 один із різновидів лютні, або ж для назви тварин, які проживають на території Азії, як павлин куджяку(kujuaku)孔雀.

Інші канго прийшли з інших мов, які використовують ієрогліфіку, чи були створені у Японії. Наприклад слова економіка кейдзай(keizai/經濟) і суспільство шякай(shakai/社会) створені в Японії, навпаки були експортовані до Китаю та стали частиною китайської мови.

1.4. Новітні запозичення

Приблизно в середині 19 століття через примусове відкриття кордонів Японії європейські мови почали все більше і більше впливати на японську мову, але звісно ж, англійська мова вже на протязі століть приносить все більш нових запозичень.

Тисячі англійських слів увійшли до складу японської лексики не тільки через вплив інших країн, а й через те, що в японській мові не було слів для визначення тих чи інших закордонних предметів і явищ. З появленням нових технологій в японській мові з'являлися пробіли, які й заповнювалися англійськими запозиченнями, завдяки яким значно розширився склад комп'ютерної лексики.

Також на час появлення технологій та мережі Інтернет запозичення почали відображати глобальний вплив (Інтернету), розвитку комп'ютерних технологій, інновацій та зміни в різноманітних соціальних структурах. Останнім часом до словникового складу японської мови додається все більше нових слів не тільки з англійської, а й інших мов. Деякі приклади нових запозичень:

1. "コロナ" (korona) - коронавірус
2. "テレワーク" (terewaaku) - телеробота
3. "ソーシャルディスタンス" (soosharu disutansu) - соціальна дистанція
4. "リモート" (rimooto) - віддалений
5. "クラウド" (kuraudo) - хмарні технології
6. "ネットショップ" (nettoshoppu) - інтернет-магазин
7. "オンライン授業" (onrain jugyou) - онлайн-уроки
8. "ゲーム実況" (geemu jikkyou) - онлайн-трансляції ігор

9. "ハッシュタグ" (hashtaggu) - хештег
10. "インフルエンサー" (infuruensa-) - впливові особистості в соціальних мережах
11. "シェアハウス" (shea hausu) - спільне житло
12. "リモートワーク" (rimōto wāku) - віддалена робота (стало особливо актуальним під час пандемії COVID-19.)
13. "グルテンフリー" (gurutenfurī) - безглютеновий
14. "ノマドワーカー" (nomado wākā) -цифровий номад, або людина, яка працює віддалено і може працювати з будь-якого місця з Інтернет-з'єднанням.

Висновок

У цьому розділі була розкрита тема запозичень, а також прослідкована їх історія потрапляння та розвитку у Японії. Були описані ранні та новітні запозичення. Вияснено, що англійська мова безсумнівно сильно вплинула на розвиток, стан, а також використання англомовних(і не тільки) запозичень. Достеменно не відомо до чого це приведе, але усі мови будуть поступово поповнюватися все новими і новими запозиченнями через зростання зв'язків між країнами. На мою думку, для вирішення такої проблеми як переповнювання словникового складу мови запозиченнями, цим мають бути зацікавлені лінгвісти, культурологи, мовознавці, державні структури та перш за все громадськість. Запозичення дійсно мають велике значення для розвитку будь-якої мови, треба сподіватися що це йде на користь, та ні в якому разі не забере традиційність, досконалість та індивідуальність жодної з існуючих мов.

РОЗДІЛ 2. ВИКОРИСТАННЯ ТА ВПЛИВ ЗАПОЗИЧЕНОЇ ЛЕКСИКИ НА ФОРМУВАННЯ ЯПОНСЬКОЇ МОВИ.

Вплив запозичень з англійської мови на розвиток японської мови є двозначним. З одного боку, запозичення дозволяють японцям ефективніше і точніше виражати нові ідеї, які раніше не були представлені в японській мові. Проте з іншого боку, запозичення можуть викликати зміну лексики, граматики та вимови, що може впливати на зрозумілість та збереження традиційних особливостей японської мови.

Одним із найбільш яскравих прикладів впливу запозичень на японську мову є поява англійських слів в японській лексиці. Більшість з таких слів зберігає своє англійське написання, проте вимова та написання деяких слів можуть відрізнятися в залежності від особливостей японської фонетики.

Запозичення також можуть впливати на граматику японської мови. Наприклад, в англійській мові слова можуть використовуватися як різні частини мови, залежно від контексту. У японській мові це не завжди можливо, оскільки японська має більш жорсткі граматичні правила. Проте, деякі англійські слова можуть бути змінені, щоб відповідати японським граматичним правилам, наприклад ショッピングする (shoppingu suru) - дієслівне запозичення з англійської, що означає "робити покупки".

Запозичення можуть також впливати на вимову японської мови, оскільки деякі звуки, які відсутні в японській фонетиці, можуть бути складні для вимови для японців. Наприклад, звук [v] не існує в японській мові, тому слово ヴァイオリン (violin) буде вимовлятися японцями як "baioŋin", що відрізняється від оригінальної вимови.

Іноді запозичені слова пишуться латинськими літерами замість катакани. Насправді використання латинського алфавіту стало настільки поширеним явищем в Японії, що в японській мові існує четверта писемність, яка поки що офіційно не визнається як частина традиційної орфографічної системи. Латинські літери всюди суцільні і використовуються для доповнення зовнішнього вигляду хірагани, катакани та ієрогліфів у друкованому тексті. Таке явище особливо поширене у рекламі, де запозичені слова використовуються для залучення клієнтів чи покупців. (Руденок К.В. 2021, ст. 23)

Загалом, запозичення з англійської мови мають значний вплив на японську мову, проте важливо зберігати баланс між нововведеннями та збереженням традиційних особливостей японської мови.

Запозичення можуть викликати певні проблеми в японському спілкуванні, особливо для тих, хто не володіє добре англійською мовою. Якщо людина не знає значення англійського слова, то вона може не зрозуміти його вживання в японському контексті. Крім того, деякі запозичення можуть мати більше одного значення в англійській мові, що ускладнює їх вживання в японській мові.

З іншого боку, запозичення можуть допомагати відображати різноманітні культурні та технічні інновації в японській мові. Запозичення можуть створювати нові зв'язки слів, які допомагають виражати нові ідеї та концепції. Крім того, запозичення можуть допомогти в підвищенні міжнародної співпраці та обміну культурними цінностями.

У загальному, запозичення з англійської мови мають значний вплив на японську мову та сприяють розвитку японської культури та економіки. Проте, їх вживання потребує обережності та розуміння контексту, щоб уникнути неправильного вживання слів та забезпечити ефективне спілкування.

2.1. Відсоток запозичень у японській лексиці та їх вплив на японську мову

З кожним роком запозичень у японській мові стає все більше і більше. За даними наукових досліджень, у складі японської мови нараховується близько 25 тисяч запозичень, та продовжує ними поповнюватися.

За даними, які були отримані під час проведення дослідження Державним інститутом японської мови в 1970-х рр. запозичення з англійської мови становили 94,1% всієї лексики «гайрайго» і зараз це число збільшилося. Згідно зі статистичними дослідженнями, серед японських загальноновживаних слів «гайрайго» не менше 13%. Тобто цей відсоток вище, ніж серед японської лексики в цілому. Не звертаючи увагу на цей факт, вживання такої лексики все ж обмежено через високий ступінь жанрового маркування. В офіційних документах, газетній інформації, котра відноситься до будь чого в Японії, а також в політичній, релігійній, юридичній лексиці і в абстрактній лексиці в цілому відсоток використання гайрайго зовсім незначний. У будь-якій японській газеті велике місце займають матеріали, де кількість гайрайго становить приблизно 4% або навіть нижче, аж до нуля. Це інформаційні та публіцистичні статті на внутрішньополітичні і внутрішньоекономічні теми, матеріали, присвячені традиційним японським областям культури, уривки з літературних творів. Більш помітна їх роль в сфері техніки і природничих науках, хоча там багато і канго. Але вже в термінології менеджменту запозичення становлять 53%, маркетингу - 75%, серед торгових термінів - 80%, серед комп'ютерної термінології - навіть 99%. Також дуже великий відсоток у всій сфері масового споживання, де їх кількість за останні десятиліття має тенденцію до зростання. Такі сфери спілкування, як спорт, музика, кулінарія, мода тощо, крім, зрозуміло, національного стилю на зразок сумо або кімоно, майже повністю обслуговуються запозиченнями. Велику роль «гайрайго» грає в сфері техніки і природничих наук, не дивлячись на те, що там широко використовується канго. У термінології менеджменту «гайрайго» складають 53%, маркетингу - 75%, серед торгових термінів - 80%, серед комп'ютерної термінології - навіть 99%.

2.2. Використання запозичених слів та їх функції

Японські запозичення виконують в художніх, публіцистичних і рекламних текстах такі стилістичні функції:

1. Номінативну – називаючи поняття, невластиві нашому життю; функцію передавання національного колориту,
2. Аксіологічну функцію; використовуються як засіб мовної і соціальної характеристики героїв художніх творів;
3. Виступають як елементи мовної гри і виконують функцію евфемізмів у рекламних текстах;

4. Створюють ефект інформаційної спустошеності в тексті.

Функція запозичень у японській мові:

а) Багато англійських запозичень називають імпортовані раніше речі або ідеї, які не існували в Японії або японській культурі, такі як термінологія для західних видів спорту чи моди. Прийняття західних ідей часто супроводжується запозиченням слів, наприклад:

ライス (raisu) використовується для позначення західного типу рисової страви, тоді як японське слово 飯 (gohan) використовується для назви більш традиційної японської рисової страви, а також позначення сніданку 朝ご飯 (asa gohan), або ж プライバシー (puraibashi/приватність), яке не має еквівалентного терміна в японській мові. Таким чином зрозуміло, що запозичення створюються для того, щоб розрізнити іноземні та японські поняття.

б) Запозичення часто пов'язані з витонченим, західним способом життя та можуть використовуватися замість японських слів з еквівалентним значенням через їх зовнішню привабливість. В основному вживаються молодими людьми задля більш сучасного та трендового звучання. Їх сучасне зображення часто робить їх більш привабливими за вітчизняні еквіваленти, якщо такі існують. Наприклад:

бай бай (англ. bye bye) замість традиційного またね! (mata ne/до зустрічі). Проте не тільки підлітки використовують запозичення, а й засоби масової інформації використовують їх, щоб привернути увагу публіки. Насправді найбільш поширене використання запозичень в даний час – це заміна рідного слова англійською через те, що вони мають більш міжнародну або сучасну привабливість.

с) Запозичення іноді використовуються для спеціального ефекту, особливо в письмі, де "іноземні" слова привертають увагу. Як відомо, запозичення записуються японською абеткою катаканаю, що значно полегшує читання для людей, які вивчають японську, а також для самих японців, бо це «кидається в очі».

д) Також наявність багатьох запозичень, які мають японські еквіваленти, надає альтернативний тон дискурсу. Використання англійських запозичень не тільки відображає сучасну японську культуру, але також допомагає їй створювати сучасну атмосферу. Вони особливо поширені в рекламі, назвах продуктів та молодіжній культурі.

е) У комерції вони можуть бути практичними не тільки для реклами та маркетингу, але також для допомоги експорту. Наприклад, створення назви "Walkman" дало продукту модернізований образ для японців і, можливо, допомогло з рекламою продукту за кордоном.

f) Англійські запозичення не мають таких глибинних підтекстів, як місцеві слова, і можуть бути використані легше для висловлення почуттів або опису ситуацій, які можуть бути важко описати на японській мові. Запозичення можуть мати евфемістичне значення, наприклад, в фразях, які містять слово シルバ (shiruba) для позначення старості, вирази, такі як

シルバシム (shiruba shimu/срібне місце), місце для літніх людей біля дверей в громадському транспорті.

Існування великої кількості запозичень з англійської мови надає японцям ресурс для спілкування з англомовними людьми, які не знають японської, незалежно від рівня володіння англійською мовою. Проте, наскільки зрозумілі ці слова для людей, які не є носіями англійської мови. Адаптації вимови, форми та значення, описані вище, можуть спричинити непорозуміння або незрозуміння лексичних одиниць. Немає сумніву в тому, що великий корпус англійських запозичень в межах власної мови може допомогти у спілкуванні з англомовними людьми, так само, як носій англійської мови часто може зрозуміти слова в романських мовах, таких як французька, через їх подібність до латинських слів або запозичених слів французької мови в англійській мові.

Не менш важливою функцією запозичень є заміна застарілого слова на більш сучасне. Нові слова неспинно вводяться в мову, особливо поняття та назви речей, яких не існує в японській, і які надходять з-за кордону.

Однак, вплив англійських запозичень в японській мові на розуміння або продукцію англійської мови також може мати недоліки. Японці загалом розуміють, що англійські запозичення відрізняються від початкових слів, але окремі особи можуть не бути детально осведомленими про це.

Приклади такої інформації про запозичення включають:

- a) чи є це слово запозиченням; особливо коли воно написано китайськими символами та має вимову, подібну до власне японської
- b) мова, з якої воно запозичене
- c) слово, з якого воно запозичене
- d) правопис, вимова або значення запозич

Незважаючи на те, що кількість гайрайго в японській лексиці протягом багатьох років значно зросла, їх використання залежить від сфери мови; гайрайго рідко

використовуються в офіційних документах, політичному, релігійному та законному лексиконі, але, з іншого боку, відсоток запозичень особливо високий у сферах моди, косметики, продуктів харчування, аудіотехніки, спорту, житла, музики, мистецтва, бізнес-менеджменту та інженерії.

2.3. JapEng/Japlish/Janglish. ВИНИКНЕННЯ ТА ВИКОРИСТАННЯ.

Japlish це поєднання слів з японської та англійської мов, яка підлаштована під вимову японців. Якщо ж пояснювати більш простіше, то це «англійська зроблена в Японії». Японці створюють оригінальні лексичні одиниці котрі включають в собі елементи англійських слів, але яких взагалі не існує у самій англійській мові. JapEng в основному використовує японська молодь, також це популярно у поп-культурі та різноманітних розвагах. Зараз набирає популярність у мангах та аніме.

"JapEng" може мати дещо відмінну фонетику від традиційних варіантів англійської мови, оскільки японська мова використовує складні звуки, які не існують в англійській мові. Також, якщо порівнювати з традиційними варіантами, у "JapEng" може бути менше слів, які використовуються в розмовній мові, але не використовуються в письмовій. Це може пов'язано з тим, що в японській мові майже кожен звук відповідає окремому знаку письма, тому використання фонетичних омонімів у "JapEng" є дещо менш розвиненим.

JapEng розглядається як «нормативно-залежний». Однак, зі зростаючою кількістю іноземних жителів, передусім через старіння населення та зменшення робочої сили Японії, з'являється більше можливостей для використання ELF (English as a Lingua Franca/англійська як міжнародна мова) в Японії. Окрім іммігрантів з Перу, Бразилії, Кореї та інших країн, Японія отримує численних іноземних відвідувачів щороку. Хоча їх кількість ще досить мала, у 2003 році зареєстровано 1 915 030 іноземців в Японії, що становило 1,5% від загальної чисельності населення Японії в 127 мільйонів (Japan Demography and Statistics, 2003). Найбільша кількість з них приїжджає з Азії (74%), з південноамериканців складається друга найбільша група (17%). Громадяни США, незважаючи на те, що вони є найчисленнішою групою західних громадян, становлять лише 2,5% від загальної чисельності іноземців.

Нижче наведено кілька прикладів подібних слів, які походять з англійської мови і є вживаними у японській, але не мають подібного значення у англійській мові:

1. サラリーマン (sarari man)- salary man, у японській мові це слово позначає бізнесмена, або ж офісного працівника, тоді як в англійській це буквально означає «чоловік який отримує заробітну плату» та не використовується серед носіїв англійської мови.

2. マイカー (mai kaa)- тy caг, власний автомобіль, також є і в англійській мові, проте не використовується так як в японській
3. ジーンズ (jīpan)- джинси, тоді як в англійській jeans
4. パンツ (pantusu)- у японській жіноча спідня білизна, у англійській- pants(штани)
5. ジャージ (jyaji)-у японській позначення спортивного костюму(в англ. tracksuit) тоді як в англійській це позначення трикотажної тканини(jersey)
6. レジャー (rejya)- у японській це слово позначає час, який людина відводить на свої улюблені заняття, хобі, а в англійській- буквально дозвілля, відпочинок
7. エコノミー (economy)- у японській позначення економічного виду транспорту, в англійській-економія.
8. コンセント(consento)- у японській-розетка, в англійській-узгодження.

2.4. ЗАПОЗИЧЕННЯ У ЯПОНСЬКІЙ ЛІТЕРАТУРІ, ПОП-КУЛЬТУРІ ТА АНІМЕ. ЯПОНСЬКІ ПИСЬМЕННИКИ ТА ЇХ СТИЛІ ПИСЬМА.

Використання запозичень у літературі може залежати від жанру та стилю письма. Деякі автори використовують запозичення для того щоб підкреслити сучасність та новизну своїх творів, особливо у жанрах наукової фантастики та технічного опису. Інші письменники можуть обмежувати використання запозичень, щоб зберегти традиційний стиль та підкреслити унікальність японської культури.

Також, запозичення можуть мати відмінні контекстуальні відтінки в різних обставинах, тому їх використання потребує певної обережності. Деякі слова можуть мати варіації, які не повністю відповідають їх оригінальному значенню в англійській мові. У загальному, використання запозичень з англійської мови у японській літературі залежить від стилю та змісту твору, та може бути як позитивним, так і негативним фактором в його сприйнятті.

Запозичення можуть бути використані для створення специфічного ефекту, якого важко досягти за допомогою словникового запасу японської мови. Використання англійських слів може надати твору вигляд міжнародного характеру та допомогти виразити ідеї, які не мають аналогів у японській мові.

Використання запозичень в японській літературі може мати свої переваги та недоліки. З одного боку, вони дозволяють авторам точно та ефективно виразити нові ідеї та представлення, що можуть бути складні для передачі за допомогою традиційної японської лексики. З іншого боку, використання запозичень може бути перешкодою для читачів, які не мають достатнього рівня знання англійської мови, щоб зрозуміти значення цих слів та виразів.

У японській літературі також є спеціальні терміни, які використовуються для опису англійських слів, які використовуються в японських текстах. Наприклад, *カタカナ語* (katakana-go) - це японський термін, який використовується для опису слів, які написані катаканаю (одним з японських скриптів) та є запозиченими з іноземних мов, включаючи англійську. Ці слова часто використовуються в технічних текстах та документах.

Однак, використання запозичень також може викликати дискусії. Дехто вважає, що це є ознакою недостатньої володіння японською мовою та неповагою до культурних традицій Японії. Проте, інші дивляться на це як на доволі нормальний та сучасний розвиток мови та літератури, який відображає зміни в суспільстві та культурі.

Запозичення з англійської мови особливо використовують у творах, які описують міжнародні відносини або технологічний прогрес. Наприклад, в романі "Norwegian Wood" Харуки Муракамі, який є одним з найвідоміших японських письменників, використовується багато англійських слів та виразів. Він відкрито говорить про вплив західної культури на японське суспільство та використовує запозичення з англійської мови, щоб виразити ці ідеї більш точно. Ще один приклад використання запозичень з англійської мови можна побачити у творчості Муракамі Рю. Він часто використовує англійські слова та вирази, щоб створити атмосферу сучасності та технологічного прогресу. Це дозволяє автору точно виразити технічні терміни та англійські слова, які не мають японських еквівалентів.

Крім використання запозичень в сучасній японській літературі, також існує тенденція включати англійські фрази та речення до японських текстів. Дане явище відомо як мовне змішування або переключення коду і базується на використанні двох або більше мов у одному комунікаційному випадку. Воно стає все більш поширеним в японській літературі, особливо серед молодих письменників, які більш комфортно відчують себе з англійською мовою.

Мовне змішування в японській літературі може мати різноманітні функції. Наприклад, його можна використовувати для підкреслення певної точки, передачі певного настрою чи атмосфери, також для демонстрації культурного походження або ідентичності персонажів. Також воно може бути використано як стилістичний прийом, щоб створити відчуття сучасності або привабливості для молодшої аудиторії. Однак використання мовного змішування в літературі має свої виклики. Деякі читачі можуть знайти його складним для розуміння або бути відштовхнутими від змішування мов. Крім того, його використання може виглядати зіставлено або

примусовим, особливо якщо воно використовується лише заради трендовості або моди.

Загалом, використання англійських запозичень та мовного змішування в японській літературі є відображенням неперервного культурного обміну між Японією та англomовними країнами. Можливо це може не сподобатися всім читачам, і їх реакція буде свідчити про динаміку та змінення природи мови та літератури.

Нижче наведено декілька прикладів творів з англomовними запозиченнями:

1. "Norwegian Wood" Haruka Murakami - роман, у якому автор використовує англійську мову для створення атмосфери міжнародного середовища. Назва роману також є англійським виразом.
2. "The Wind-Up Bird Chronicle" Haruka Murakami - роман, у якому автор використовує англійські слова та фрази для створення образу міжнародного середовища і посилання на американську культуру.
3. "Kitchen" і "Goodbye Tsugumi" Banana Yoshimoto - дві повісті, у яких автор використовує англійські слова і фрази для створення образів молодіжної культури і міжнародної спільноти.
4. "Sayonara Gangsters" Junichiro Tanizaki - роман, у якому автор використовує англійські слова та фрази для створення образу гангстерської культури в Японії.
5. "Out" Natsuo Kirai - роман, у якому автор використовує багато англійських слів і фраз для створення образів американської культури в Японії та описування злочинів, що сталися в міжнародному середовищі.
6. "Battle Royale" Koushun Takami - роман, у якому автор використовує багато англійських слів і фраз для створення образів молодіжної культури і міжнародного конкурентного середовища, яке ставить дітей на бойове поле.
7. "Convenience Store Woman" Sayaka Murada - роман, у якому автор використовує багато англійських слів і фраз для створення атмосфери сучасної молодіжної культури в Японії і описування роботи в японському конвенієнс-сторі.
8. "Train Man" Hiroshi Sakurai - роман, у якому автор використовує англійські слова та фрази для створення образів інтернет-спільноти і міжнародного середовища, що цікавиться культурою Японії.
9. "Tokyo Babylon" Kazuo Kawasaki - манга, у якій автор використовує багато англійських слів і фраз для створення образів молодіжної культури в Токіо і описування міжнародних тенденцій у моді та мистецтві.
10. "Murder in the Crooked House" Soichiro Yoshi - детективний роман, у якому автор використовує англійські слова та фрази для створення атмосфери міжнародного середовища і показу злочину, що відбувається в англomовному готелі в Токіо. Ці приклади демонструють, що використання запозичень з англійської мови в японській літературі є широко поширеним явищем, яке дозволяє авторам створювати атмосферу міжнародного середовища, описувати молодіжну культуру та відображати вплив американської культури на Японію.

Ще одним прикладом можна навести жанр лайт-новел (light novel). Це літературний жанр, який з'явився в Японії у 1990-х роках. Лайт-новел - розважальний жанр, який часто містить елементи фантастики, пригод, романтики та інших жанрів. Назва жанру лайт-новел також є запозиченням з англійської мови, де "light" означає "легкий". Лайт-новел часто містять англійські слова та фрази, що додає їм сучасного відтінку та реалізму. Наприклад, слова "game", "smartphone", "email" та "chat" часто використовуються в японських лайт-новелах. Також, деякі лайт-новели мають англійські заголовки, наприклад "The Melancholy of Haruhi Suzumiya" (Меланхолія Харухі Судзумії), "Sword Art Online" (Мистецтво меча онлайн) та "No Game No Life" (Без ігор - нема життя).

У цілому, використання запозичень з англійської мови в японській літературі є значним засобом передачі сучасних технологій, культурних звичаїв та ідей. Водночас, це додає особливого колориту та стилю до японських текстів.

2.5. Запозичення у поп-культурі

Запозичення з англійської мови також мають велике значення у японській поп-культурі. У піснях, фільмах, телешоу та інших медіа продуктах, запозичення з англійської використовуються як часто, як і в повсякденному спілкуванні. Наприклад, в популярних японських телешоу можна часто почути слова "アイドル" (idol) та "バラエティ" (variety), що означають відповідно "ідол" та "різноманітність". Також у японських піснях можна часто почути англійські фрази, які вписуються у контекст композиції та додають емоційної насиченості. Запозичення з англійської мови є широко поширеним явищем у японській поп-культурі. Від музики й кіно до моди та технологій, англійські вирази, слова й фрази використовуються у численних аспектах японської поп-культури.

Тексти більшості сучасної японської поп-музики містять різну кількість англійських слів. Однією з причин використання англійської мови в поп-музиці є звучність більш західної мови. Популярна музика до війни, як правило, не використовувала англійську мову (Tsuruoka, 1996: 6), і цікаво зауважити, що тексти більш традиційної японської популярної музики, такої як енка (演歌), містять значно менше англійських слів, ніж сучасні попси. Головним перевагою енка є її традиційні

ностальгічні мелодії, які можуть бути «пошкоджені» надмірним впливом західної культури у формі англійської мови.

Запозичення є дуже поширеними особливо в поп-музиці та рок-музиці. Деякі приклади таких запозичень наведено нижче:

1. "ロック" (rokku) – з англ. "rock", часто використовується відносно рок-музики.
2. "アルバム" (arubamu) – з англ "album" використовується для опису музичних альбомів.
3. "コンサート" (konsaato) – з англ "concert", використовується для опису живих виступів музикантів.
4. "カバー曲" (kabaakyoku) - з англ "cover song", використовується для опису версій пісень, які виконуються іншими музикантами.
5. "リミックス" (rimikkusu) - з англ "remix", використовується для опису нових версій пісень, створених за допомогою обробки та зміни оригінального матеріалу.
6. "シングル" (shinguru) - з англ "single", використовується для опису одного музичного треку, який випускається окремо від інших пісень артиста.
7. "ヒット曲" (hitto kyoku) - з англ "hit", використовується для опису дуже популярної пісні.
8. "デビュー" (debyu-) - з англ "debut", використовується для опису першого випуску музичного треку або альбому артиста.
9. "バンド" (bando) – з англ "band", використовується для опису групи музикантів, які грають разом.

Ці запозичення з англійської мови стали невід'ємною частиною японської музичної лексики та використовуються в повсякденному мовленні серед фанатів японської музики. Вони також допомагають у зрозумінні та сприйнятті музичних термінів та концепцій, які відомі у всьому світі, а не тільки в Японії. У багатьох піснях і назвах груп використовуються англійські слова і фрази, які допомагають створити більш міжнародний образ і підкреслюють вплив американської та британської музики на японську музичну сцену. Англійські слова і фрази також доволі часто зустрічаються у японському кіно і телевізійних шоу. Це може бути пов'язано зі зростаючим впливом голлівудських фільмів на японську культуру і бажанням привернути увагу міжнародної аудиторії. Японські компанії часто використовують англійські слова у своїх назвах, щоб підкреслити свій міжнародний статус та привабливість для споживачів з-за кордону. І хоча запозичення з англійської мови може додати міжнародного колориту і сприяти привабливості японської поп-культури, воно також може викликати деякі проблеми. Наприклад, деякі люди можуть вважати, що використання англійських слів і фраз забороняє розвиток японської мови і культури. Крім того, запозичення з англійської мови може стати проблемою для тих, хто не

розуміє англійської мови. Це може бути особливо складно для більш старших людей, які можуть не мати досвіду з англійською мовою.

2.6. Аніме

Використання запозичень в аніме у наш час не є дивиною, та являється доволі поширеним явищем. Вони можуть бути використані у якості створення атмосфери міжнародного середовища, опису культури та молоді, а також може допомогти зрозуміти характеристику персонажів. Запозичення також допомагають створити нові назви або терміни, які можуть бути зрозумілі глобальній аудиторії, і можуть бути корисними для людей, які намагаються вивчати японську мову через аніме. Ще за їх допомогою можна задати потрібний настрій у конкретних аніме-жанрах. Використовуються будь-де, починаючи з назви та оупенінгу, і закінчуючи простими словами у тексті персонажів.

Нижче наведено декілька прикладів запозичень, котрі часто використовують у популярних аніме:

1. ハロ (hello/привіт) та バイバイ (bye bye/прощайте) - часто вживаються для привітання та прощання між персонажами.
2. サンキュー(thank you/дякую) - вживається як вираз подяки між персонажами.
3. ラブ(love/кохання) - використовується як назва жанру аніме про романтику та стосунки.
4. ロボット(robot/робот) - використовується для опису механічних персонажів у науково-фантастичних аніме.
5. ゲーム(game/гра) - використовується для опису комп'ютерних та настільних ігор.
6. アイドル(idol/ідол) - використовується для опису персонажів, які є популярними в музичній індустрії.
7. モンスター(monster/монстр) - використовується для опису фантастичних персонажів, таких як вампіри, демони та інші.
8. コスプレ(cosplay/косплей) - використовується для опису хобі, для якого люди одягаються в костюми своїх улюблених аніме- та манга-персонажів.

Кілька прикладів найпопулярніших аніме, у яких використовуються запозичення:

1. デスノート(Desu notte) Щоденник Смерті
2. ナルト(Naruto) Наруто
3. 進撃の巨人(Shingeki no Kyojin) Атака Титанів
4. 鋼の錬金術師 (Hagane no Renkinjutsushi) Сталевий алхімік
5. ゴブリンスレイヤー (Goburin Sureiyaa) Вбивство гоблінів
6. 鬼滅の刃(Kimetsu no Yaiba) Клинок, розсікаючий демонів

Як видно на прикладі, у 3-х із 6-ти назв присутні запозичення, і назви записані катаканою.

У більшості випадків, запозичення використовують задля написання назви слів іноземного походження, таких як titan, dollars, alchemy, note, death та інші слова подібного типу, але також можуть бути залучені для надання певному персонажу більш «західного» типу, якщо він припустимо, американець. Завдяки цьому аніме надають певний колорит і сучасність.

2.7. ЗАПОЗИЧЕННЯ У СФЕРАХ ПРАЦІ ТА НАУКИ. ПРАЦЯ, БІЗНЕС, СПОРТ, ТЕХНІКА, МОДА.

Як було вже зазначено вище, запозичення з англійської мови в науковій галузі в Японії є досить поширеним явищем. Багато наукових термінів в цих галузях мають англійське походження, так як багато наукових досліджень і публікацій здійснюється у міжнародному контексті, де англійська мова є домінуючою. Широко використовуються у сферах спорту, моди, техніки, праці та науки.

Нижче наведено декілька прикладів:

1. Технічні терміни: багато технічних термінів в Японії запозичені з англійської мови. Наприклад: "パソコン"(pasokon)-персональний комп'ютер, "インタネット"(intanetto)- Інтернет
2. Бізнес терміни: в сфері бізнесу в Японії також використовують багато запозичених термінів. Наприклад, "ビジネスマン" (bizunessuman) - бізнесмен, "ミーティング" (mitingu) - зустріч, "プレゼンテーション" (purezenteshon) - презентація та багато інших.

3. Наукові терміни: в науковій галузі також використовують запозичені терміни, особливо в області медицини, інженерії та інших наукових дисциплін. Наприклад, "アレルギー" (arerugi) - алергія
4. Академічна лексика: багато студентів в Японії вивчають англійську мову, тому багато академічної лексики теж запозичено з англійської мови. Наприклад, "プロジェクト" (purojekuto) - проект, "エッセイ" (essei) - есе, "リサーチ" (risaachi) - дослідження.
5. Терміни спорту: в Японії також популярні спортивні запозичення з англійської мови, такі як "バスケットボール" (basukettoboru) - баскетбол, "サッカー" (sakkaa) - футбол, "ボクシング" (bokushingu) - бокс та інші.
6. Модні терміни: у Японії дуже популярні запозичені модні терміни, особливо з американської культури. Наприклад, "スニーカー" (suniikaa) - кросівки, "ジーンズ" (jiinzu) - джинси, "スウェット" (suwetto) - спортивний костюм та інші

У сфері медицини та біології запозичення з англійської мови використовуються для різноманітних термінів, опису інноваційних методів лікування, хвороб, діагностик та інших аспектів медичної науки. Наприклад, такі терміни як:

1. Діабет - ダイアベット (daiabetto)
2. Рак - ガン (gan)
3. Гіпертонія- ヒペルトニア (hiperutonia)
4. Генетика- ジェネティクス (jenetikusu)
5. Біотехнологія- バイオテクノロジー (baiotekunorojii)
6. Клонування- クローニング (kuroningu)
7. Геном- ゲノム (genomu)
8. Алергія- アレルギー (arerugi)

В інженерії та технологіях запозичення з англійської мови використовуються для опису нових технологій, матеріалів, інструментів та інших інженерних рішень. Наприклад такі терміни як:

1. ロボット (robotto) - робот
2. エンジニア (enjinia) – інженер
3. ハッカー(hakka)- хакер
4. インターネット (intanetto) - Інтернет
5. デジタル (dejitaru) - цифровий
6. ソフトウェア (sofutouea) - програмне забезпечення
7. ハードウェア (haudouea) - апаратне забезпечення
8. チップ (chippu) - чіп
9. マイクロプロセッサ (maikuro purosessa) - мікропроцесор
10. ネットワーク (nettowaaku) - мережа
11. ファームウェア (faamuwea) - прошивка

дуже поширені в інженерній галузі та пов'язані з розробкою, виробництвом та впровадженням технічних продуктів та рішень. Використання запозичених термінів допомагає інженерам та спеціалістам легше спілкуватися з колегами та партнерами з інших країн та підприємств, що може сприяти розвитку технологій та наукових досліджень.

Запозичення з англійської мови в науковій галузі дозволяє мати більш ефективну комунікацію з колегами з інших країн, що також використовують англійську мову у науковій спільноті. Крім того, використання запозичень з англійської мови допомагає збільшити доступність та зрозумілість наукової інформації для більш широкої аудиторії.

2.8. Спорт та мода

Запозичення з англійської мови у сфері спорту є досить поширеним явищем в Японії. Багато американських і європейських видів спорту стали популярними в Японії, і разом з ними ввійшли й їхні назви та терміни. Ось кілька прикладів:

1. バスケットボール (basukettoboru) - баскетбол
2. サッカー (sakkaa) - футбол
3. スケート (sukeeto) - ковзани

4. レスリング (resuringu) - боротьба
5. テニス (tenisu) - теніс
6. バレーボール (bareebooru) - волейбол
7. ゴルフ (gorufu) - гольф
8. スキー (sukii) - лижі
9. スノーボード (sunoo boodo) - сноуборд
10. マラソン (marason) - марафон
11. ヨガ (yoga) – йога

У багатьох випадках запозичені терміни є частинами спеціальних технічних термінів, які використовуються у спортивній галузі, наприклад:

1. スピードアップ (supiido appu) - прискорення
2. サービス (saabu) - сервіс (у тенісі)
3. パス (pasu) - передача м'яча
4. シュート (shuuto) - кидок в баскетболі та футболі
5. ブロック (burokku) - блокування у волейболі та баскетболі
6. ストレッチ (sutoretchi) - розтяжка, зарядка

Деякі спортивні назви та терміни можуть бути трохи зміненими або адаптованими до японської мови, наприклад, "サッカー" (sakkaa) відповідає англійському слову "soccer", а не "football", яке є використовуваним більшістю країн. Також у багатьох країнах популярні східні види боротьби, і в них використовуються суто японські визначення цих видів спорту, наприклад:

1. 柔道 (judo)- джюдо(дзюдо)
2. 空手 (karate)- карате
3. 相撲 (sumo)- сумо
4. 合気道 (aikido)- айкідо

У деяких випадках спортивні запозичення можуть використовуватись із зміненим значенням. Наприклад, слово "ランニング" (ranningu), яке буквально означає "біг", в Японії використовується для позначення бігу на великій відстані, який в інших країнах може позначатись як "long-distance running".

Запозичення у сфері спорту досить поширені в Японії, особливо у випадку спортивних назв, термінів та виразів, які мають свій власний англійський еквівалент. Запозичення з англійської мови в спортивній галузі є важливим не тільки для міжнародного спілкування, але і для реклами та маркетингу спортивних подій та товарів. Наприклад, бренди спортивного одягу та взуття часто використовують англійські слова та вирази для привернення уваги споживачів.

Запозичення у японській моді почали поширюватися в другій половині 20 століття, коли японська мода стала більш міжнародною та відкрилася для впливу західної культури.

Японська модна індустрія широко використовує англомовні запозичення. Наприклад, такі терміни як:

1. ファッション (fashon) - мода,
2. デザイン (dezain) - дизайн,
3. スタイル (sutairu) - стиль

та інші, є загальноновживаними в японській модній галузі.

Запозичення з англійської мови також використовуються в японській модній галузі для опису різних стилів, аксесуарів, речей і т.д.

Нижче наведені приклади найбільш поширених запозичень у японській моді:

1. サングラス (sangurasu) - сонцезахисні окуляри
2. T-シャツ (T-shatsu) - футболка
3. ジーンズ (jinz) - джинси
4. スニーカー (sunika) - кеди
5. パーカー (paaka) - худі
6. キャップ (kyappu) - кепка
7. ジャケット (jaketto) - куртка
8. スカート (sukaato) - спідниця

9. ストリートファッション (sutoriito fasshon) - вулична мода

10. ドレス (doresu) - плаття

11. カジュアル" (kajuaru) - кежуал

12. ビジネスカジュアル (bizunessu kajuaru) - бізнес-кежуал

Крім того, в Японії є дуже популярні бренди з англійськими назвами, наприклад:

1. ユニクロ (Yunikuro) - Uniqlo,

2. シャネル (Shaneru) - Chanel,

3. アディダス (Adidasu) – Adidas та багато інших.

Деякі з цих брендів в Японії набули навіть більшої популярності, ніж у своїх батьківських країнах.

У японській моді також існує тренд на використання англійських слів у комбінації з японськими символами та каліграфією, щоб створити естетично привабливі графічні дизайни.

ВИСНОВКИ ДО РОЗДІЛУ 2

Згідно з інформацією з підрозділу 2.1., англійська мова займає перше місце серед запозичень, і проникла в усі сфери життя. Визначено(у відсотках) кількість запозичень існуючих у японській мові в цілому, а також у різних сферах діяльності. Знайдено та визначено роль та стилістичні функції запозичень. Наведено приклади запозичень, їх вигляд в англійській мові, та як через транслітерацію цими словами можна користуватися у японській мові. Використання "JapEng" може допомогти розвинути міжкультурну комунікацію та змінити ставлення до мовного різноманіття. Визначено вплив запозиченої лексики на японську літературу, поп-культуру, а також аніме. Описано переваги і недоліки наявності запозичень у літературі. З приводу аніме можна зазначити, що дійсно велика кількість аніме має у своєму складі певний рівень запозичень, але на мою думку, це не впливає на сприйняття японської культури, і навпаки, надає йому сучасність та трендовість, що важливо для успіху картини у суспільстві. Проте треба слідкувати за наявністю запозичень, і не допускати їх перебільшення, заради збереження культурної цінності, та аутентичності. Розглянуто запозичення у сфері науки(конкретніше-медицині та інженерії), літературі та моді, їх вплив на кожну з цих галузей. Було виявлено, що в деяких випадках запозичені терміни є частинами спеціальних технічних термінів, а також можуть бути використані зі зміненним значенням. У висновку можна зазначити, що запозичення є важливою частиною складу міжнародного наукового та літературного світу, а також є дуже корисними для науковців з різних країн, які можуть обмінюватися важливою інформацією майже без перешкод.

ВИСНОВКИ

Запозичення з англійської мови є важливим засобом поповнення та розвитку словникового складу японської мови. В даній роботі було:

1. Досліджені різні аспекти запозичень, включаючи поняття про запозичення, ранні та новітні запозичення, відсоток запозичень у японській лексиці, а також запозичення у літературі, поп-культурі, аніме, науковій галузі, спорті та моді;
2. Вплив запозичень на японську мову і використання запозичених слів та їх функції;
3. Визначено вплив запозичень на формування японської мови, також було виявлено кількість запозичень у різних галузях (у відсотках), та де вони майже відсутні;
4. Зазначено, як можна вирішити проблему надлишку запозичень в японській мові;
5. Зібрано та розглянуто більше 100 іноземних слів з різних сфер від письма до науки;
6. Описано типи гайрайго, та як вони використовуються.

Безсумнівно, запозичення з англійської мови не тільки впливає на словниковий склад японської мови, але також може змінювати граматику та синтаксис, а утворення нових слів та перетворення запозичених слів можуть призводити до зміни синтаксичної структури речень. Варто зазначити, що запозичення має вплив і на культурні аспекти японської мови. Запозичені слова та вирази використовуються задля того, аби відобразити запозичені культурні елементи, такі як американський спосіб життя, музика та мода. Можна з впевненістю сказати що за допомогою використання запозичених слів в японській мові можна відобразити сучасні тенденції та інтернаціоналізацію, а також вказати на культурний та економічний вплив Заходу на Японію.

Гайрайго також принесли зміни в застарілий лексикон японської мови, замінюючи складні архаїчні слова на більш простіші та зрозуміліші для сприйняття як самим японцям, так і іноземцям.

У висновку можна сказати, що запозичення з англійської мови є важливим фактором в розвитку японської мови в цілому, та впливає на її культурні та соціальні аспекти. Вони дозволяють людям, які спілкуються японською мовою, розширювати свій словниковий запас та використовувати нові терміни та вирази, що відображають сучасний світовий контекст. Однак, необхідно зберігати баланс між запозиченням та власними традиціями та культурою, щоб зберегти унікальність та ідентичність японської мови та культури.

注釈

この研究のテーマは、日本語の語彙を補充・発展させる手段の 1 つとしての英語からの借用語でした。研究の対象は借用語でした。この研究の目的は、借用語が語彙の補充と発展に及ぼす影響、異なる仕事領域への影響、および言語全体での存在問題を特定することでした。この研究では、文学、科学、ファッションなどで使用されるさまざまな種類の借用語が調査されました。また、その歴史、日本語や文化への影響、およびその機能も調査されました。借用語の存在に関する問題が検討され、その問題に対する提案がなされました。

キーワード: 借用語、影響、機能、発展、語彙の補充

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Шепельська, І. Ю. (2016). Проблеми перекладу неологізмів та запозичень в офіційно-діловому стилі японського мовлення. *Сходознавство*, (73-74).

Лін, Л. (2018). Використання запозичень у японській мові: історія та сучасність. *Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія: Романо-германська філологія*, 55, 79-83.

Білодід, І. К. (2004). *Мовознавство*. ВЦ "Академія".

Руденок К.В. (2021) Кваліфікаційна робота магістра з японської філології на тему: «ГАЙРАЙГО В СУЧАСНІЙ ЯПОНСЬКІЙ МОВІ: СТРУКТУРА, СЕМАНТИКА ТА ФУНКЦІЇ» Київ.

Уклад. В.В. Власенко. - К.: Ленвіт, (2003) "Культурні аспекти вивчення іноземних мов: Навчальний посібник " 336 с.

Gong, X., Lin, Y., Ding, Y., & Klein, L. (2022). *Gender and Power in Japanese Light Novels*. Emory University, 201 Dowman Dr, Atlanta, USA.

Rebuk, M. (2002). *The Function of English Loanwords in Japanese*.

Mao, L. J., & Hulden, M. (2016). *How Regular is Japanese Loanword Adaptation? A Computational Study*. Department of Linguistics, University of Colorado.

Allen, D. (2019). An Overview and Synthesis of Research on English Loanwords in Japanese. *Vocabulary Learning and Instruction*, 8(2), 8–25.

Vanek, F. (2019). *The Influence of English on Japanese Culture*.

Galloway, N. (2011). *An investigation of Japanese university students' attitudes towards English*.

Irwin, M. (2011). *Loanwords in Japanese*.

Klementowski, D. (n.d.). English borrowings in Japanese and its influence. University of Silesia in Katowice.

Sara W. (2013, July 25). Japanese: The Borrower Language. Where the Japanese Language Came From, Twisting Words, and Why They Do It. Tofugu.

<https://www.tofugu.com/japanese/borrowing-language/>

"JapEng: Japanese English - The English Used by Japanese Speakers." (n.d.). ThoughtCo. Retrieved May 8, 2023, from <https://www.thoughtco.com/japanese-english-2027973>

"How to Reduce the Use of Borrowed Words in Japanese." (n.d.). Tofugu. Retrieved May 8, 2023, from <https://www.tofugu.com/japanese/borrowed-words-in-japanese/>

"Japan Travel" "Японська мова: ваго, канго та гайрайго".

<https://japantravel.ua/ua/blog/yaponska-mova-vago-kango-ta-gajrajgo>